

Sprawozdanie z funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Bielice za 2020r.

Kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy zgodnie z art. 68 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 305). Procedury kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy w Bielicach, oparte na Komunikacie Nr 23 Ministra finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z dnia 30 grudnia 2009 r.), określono w pięciu grupach odpowiadających poszczególnym elementom kontroli zarządczej: A. środowisko wewnętrzne B. cele i zarządzanie ryzykiem C. mechanizmy kontroli D. informacja i komunikacja E. monitorowanie i ocena.

Organizację i zasady kontroli zarządczej w Gminie Bielice określa Zarządzenie nr W.0050.1.2010 Wójta Gminy Bielice z dnia 04 stycznia 2010r. w sprawie organizacji i zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Bielice.

A. Środowisko wewnętrzne

I. Przestrzeganie wartości etycznych.

Zasady etyczne dla pracowników Urzędu Gminy w Bielicach, określają przepisy odrębne, w szczególności: ustawa o pracownikach samorządowych i kodeks postępowania administracyjnego. W Urzędzie Gminy Bielice obowiązuje Regulamin Pracy, zmieniony Zarządzeniem Nr W.0050.17.2017 Wójta Gminy Bielice z dnia 01 grudnia 2017r. w sprawie zmiany Regulaminu Pracy. Każdy pracownik Urzędu Gminy zapoznał się z w/w regulaminem. Zobowiązał się tym samym do jego przestrzegania (Regulamin do wglądu u Zastępcy Wójta Gminy, na stanowisku ds. kadr).

Urząd działa w oparciu o następujące zasady:

- 1) praworządności,
- 2) służebności wobec społeczności lokalnej,
- 3) racjonalnego gospodarowania mieniem publicznym,
- 4) jednoosobowego kierownictwa,
- 5) planowania pracy,
- 6) kontroli wewnętrznej,

7) podziału zadań pomiędzy kierownictwo Urzędu i poszczególne komórki organizacyjne,

8) wzajemnego współdziałania.

Pracownicy Urzędu w wykonywaniu swoich obowiązków i zadań Urzędu działają na podstawie prawa i obowiązani są do ścisłego jego przestrzegania.

II. Kompetencje zawodowe.

Pracownicy Urzędu Gminy w Bielicach posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie pozwalające skutecznie i efektywnie wypełniać zadania powierzone zakresem czynności i obowiązków. Zasady zatrudniania określają przepisy ustawy o pracownikach samorządowych. Proces naboru na stanowiska pracy w Urzędzie Gminy prowadzi się w sposób zapewniający wybór najlepszego kandydata na dane stanowisko zgodnie z zasadami określonymi w „Regulaminie przeprowadzania konkursu na wolne stanowisko urzędnicze” (regulamin do wglądu u Zastępy Wójta Gminy i w kadrach). Wszyscy pracownicy na bieżąco uzupełniają wiedzę poprzez samokształcenie, śledzą obowiązujące przepisy i inicjują zmiany niezbędne w pracy. Dodatkowo otrzymują od Zastępy Wójta Gminy informację o zmianach przepisów na wydrukach zbioru przepisów drukowanego ze strony publikatora rządowego i dekretowanych do poszczególnych referatów i pracowników. W związku z powyższym nadążają za zmianami zachodzącymi w zakresie obowiązkowego ustawodawstwa. Rozwój kompetencji zawodowych w ramach doksztalcenia zawodowego pozaszkolnego odbywał się w minionym roku poprzez uczestnictwo w szkoleniach (poświadczenia szkoleń w kadrach UG).

Ze względu na pandemię wirusa SARS-Cov-2i wprowadzonych obostrzeniach w 2020 roku, w terminie od marca do grudnia 2020 r. szkolenia odbywały się w sposób zdalny, za pomocą urządzeń i systemów teleinformatycznych. W ramach doksztalcenia pracownicy Urzędu Gminy korzystali również z Programu prawnego LEX oraz z pomocy prawnika, pełniącego dyżury w urzędzie lub on-line, poprzez wspólną analizę przepisów prawnych, co również można traktować jako formę samokształcenia.

III. Struktura organizacyjna.

Zarządzeniem Nr 0050.34.2018 Wójta Gminy Bielice z dnia 31 grudnia 2018r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Bielicach, wprowadzono

nowy Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy w Bielicach, który określa organizację Urzędu Gminy, zadania Wójta Gminy, Zastępcy Wójta, Sekretarza Gminy i Skarbnika Gminy, wspólne zakresy referatów oraz zadania poszczególnych referatów i jednoosobowych stanowisk pracy. Strukturę i przyporządkowanie referatów w urzędzie określa schemat organizacyjny.

IV. Delegowanie uprawnień.

Poszczególni pracownicy w 2020 r. posiadali imienne zakresy czynności regulujące ich obowiązki i uprawnienia. Powierzone uprawnienia i obowiązki dokonywane były w formie pisemnej i potwierdzone podpisem pracownika przyjmującego te uprawnienia i obowiązki. Ponadto Wójt Gminy Bielice pisemnie udzielił imiennych pełnomocnictw pracownikom do wydawania w jego imieniu decyzji administracyjnych oraz podpisywania tych decyzji. Wszelkie zakresy czynności, uprawnienia oraz pełnomocnictwa do wglądu w teczkach osobowych znajdujących się na stanowisku ds. kadr.

W Urzędzie Gminy w Bielicach w 2020 r. obowiązywał również w tym zakresie Regulamin Pracy przyjęty Zarządzeniem Nr 29/2009 Wójta Gminy Bielice z dnia 07.04.2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu pracy w Urzędzie Gminy w Bielicach.

Kierownicy i pracownicy Urzędu Gminy wypełniali i przekazali Zastępcy Wójt Gminy Bielice ankiety do samooceny kontroli zarządczej za 2020 rok.

B. Cele i zarządzanie ryzykiem.

Misją Urzędu Gminy w Bielicach jest zapewnienie należytego, sprawnego i fachowego realizowania przez urząd zadań własnych gminy, zleconych i powierzonych gminie oraz tworzenie warunków dla rozwoju gminy i jej mieszkańców.

Określenie celów i zadań, „monitorowanie i ocena ich realizacji. Cele i zadania Urzędu Gminy w Bielicach na każdy rok określane są w formie pisemnej. Określenie celów i zadań za rok 2020 występowało w:

- Wieloletnim Planie Finansowym.
- Budżecie Gminy na rok 2020.
- Planach działalności na 2020 rok.

Dokumenty wymienione powyżej oraz zmiany w tych dokumentach podlegają zatwierdzeniu na podstawie odrębnych przepisów.

3. Mierniki

Sprawozdania z realizacji celów i zadań Urzędu Gminy za rok 2020r. znajdują odzwierciedlenie w następujących dokumentach, przyjmowanych przez Radę Gminy:

- Protokołach z posiedzeń Rady Gminy i komisji stałych i doraźnych rady gminy, w tym dokumentach Komisji rewizyjnej,
- Sprawozdaniach z realizacji planu pracy poszczególnych komisji rady gminy,
- Sprawozdaniach poszczególnych jednostek organizacyjnych,
- Sprawozdaniu Wójta Gminy Bielice z realizacji budżetu,
- Sprawozdaniach Wójta Gminy za okres międzysesyjny,
- Raporcie o stanie gminy,
- Innych sprawozdaniach przedkładanych radzie gminy na podstawie odrębnych przepisów.

4. Identyfikacja i analiza ryzyka oraz reakcja na ryzyko.

Sporządzony został Rejestr Ryzyka do celów określonych w Planie Działalności Urzędu na rok 2020.

Sporządzony został w 2020 r. przez Głównego Specjalistę ds. BHP Aneks do Oceny Ryzyka Zawodowego ze względu na pandemię koronawirusa (ryzyko na poziomie 2 – średnie czyli poziom ryzyka jest akceptowalny po zastosowaniu wymienionych środków ograniczających ryzyko) – kopia w załączeniu.

Ponadto w urzędzie wprowadzono Procedury zawierające wytyczne dla pracowników, pracodawców i interesantów w trakcie epidemii SARS-CoV-2 w Polsce . Z powyższymi zapoznano wszystkich pracowników.

Ocena realizacji powyższych celów i zadań następuje poprzez kontrolę wstępną, bieżącą oraz następną, które są wykonywane przez Wójta, Zastępcę Wójta, Skarbnika podczas codziennych czynności związanych z podpisywaniem decyzji, pism, dokumentów finansowych etc. Jako środki zapobiegawcze stosowane są kontrole wewnętrzne i zewnętrzne. Ryzyko niezrealizowania celów lub zrealizowania ich niezgodnie z obowiązującymi przepisami zostanie opisane w dokumentach z przeprowadzonych kontroli. Reakcją na ryzyko będą uwagi wnoszone przez kontrolujących w protokołach z kontroli, a następnie realizacja zaleceń pokontrolnych oraz odpowiedź do organu kontrolującego o wykonaniu tych zaleceń.

C. Mechanizmy kontroli.

Mechanizmy kontroli to wszystkie działania mające na celu ograniczenie ryzyk. W ich skład wchodzi przepisy prawa i wszystkie wewnętrzne uregulowania zawarte w zarządzeniach wewnętrznych i uchwałach. W ramach tego systemu w Urzędzie Gminy w Bielicach w 2020 r. działały: procedury wewnętrzne, regulaminy, instrukcje i wytyczne, protokoły z kontroli, kontroli zewnętrznej w książce kontroli znajdującej się u Zastępcy Wójta Gminy.

Dokumentowanie systemu kontroli zarządczej:

- 1) dokumentacja dotycząca zarządzeń Wójta Gminy znajduje się w sekretariacie UG oraz na stronie BIP Gminy. Zakresy obowiązków oraz indywidualne upoważnienia poszczególnych pracowników znajdują się w teczkach osobowych pracowników na stanowisku ds. kadrowych. Dokumentacja z kontroli zewnętrznej znajduje się u Zastępcy Wójta Gminy, który również prowadzi książkę kontroli.
- 2) nadzór systemu kontroli zarządczej: nadzór nad wykonaniem zadań w celu ich oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji prowadzi

Kierownictwo Urzędu oraz osoby wyznaczone i upoważnione do kontroli przez Wójta Gminy,

3) ciągłość działalności: należy zapewnić istnienie mechanizmów służących utrzymaniu ciągłości działalności jednostki sektora finansów publicznych, wykorzystując między innymi wyniki analizy ryzyka. Mechanizm niniejszy służy również utrzymaniu ciągłości działalności poprzez wyznaczenie osób pełniących zastępstwo w trakcie nieobecności merytorycznego pracownika oraz osób odpowiedzialnych za zarządzanie. Podstawą realizacji są stosowne upoważnienia oraz zapisy w zakresach czynności pracowników. Pomimo panującej epidemii SARS-CoV-2 w Polsce wprowadzono stosowne procedury postępowania i zachowana została ciągłość działalności urzędu.

4) ochrona zasobów: jako dowód ochrony zasobów ludzkich w Urzędzie Gminy funkcjonuje Regulamin Pracy Urzędu Gminy przyjęty Zarządzeniem Nr 29/2009 Wójta Gminy Bielice z dnia 07.04.2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu pracy w Urzędzie Gminy w Bielicach, do stosowania przez wszystkich pracowników. Dostęp do zasobów finansowych, materialnych i informatycznych mają wyłącznie osoby upoważnione. Wprowadzone są niezbędne ograniczenia w formie haseł do komputerów oraz haseł do programów niezbędnych podczas pracy. Czynności dokonywane podczas weryfikacji operacji gospodarczych ujęte zostały w polityce rachunkowości, Instrukcji obiegu dokumentów oraz innych wewnętrznych dokumentach usprawniających organizację i funkcjonowanie Urzędu.

5) szczegółowe mechanizmy kontroli dotyczące operacji finansowych i gospodarczych:

w Urzędzie Gminy w 2020 r. istniały następujące mechanizmy kontroli:

- rzetelne i pełne dokumentowanie i rejestrowanie operacji finansowych i gospodarczych,
- wszystkie operacje finansowe zatwierdzane były w porozumieniu ze Skarbnikiem Gminy;
- pracownicy stosowali się do Instrukcji dotyczącej obiegu dowodów księgowych obowiązującej w Urzędzie Gminy;
- pracownicy stosowali się do zasad ujętych w Polityce Rachunkowości oraz Instrukcji obiegu dokumentów.

6) mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych: mechanizmy kontroli dotyczące systemów informatycznych mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa danych systemów informatycznych, opisane zostały w „Polityce bezpieczeństwa” i stosowane są przez pracowników.

D. Informacja i komunikacja

1) bieżąca informacja:

osoby zarządzające oraz wszyscy pracownicy Urzędu Gminy w Bielicach mają zapewniony dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania swoich obowiązków. System komunikacji umożliwia przepływ informacji i ich właściwe zrozumienie wewnątrz jednostki,

2) komunikacja wewnętrzna:

aby zapewnić efektywne mechanizmy przekazywania ważnych informacji w obrębie Urzędu Gminy stosuje się: listy obiegowe, pracownicy otrzymują od Zastępcy Wójta Gminy informację o zmianach przepisów na wydrukach ze zbioru przepisów drukowanego ze strony publikatora rządowego i dekretowanych do poszczególnych referatów i pracowników, rozmów Wójta Gminy z kierownikami referatów i dalej z pracownikami oraz bezpośrednio Wójta Gminy z pracownikami oraz pocztą elektroniczną. Na bieżąco przekazuje się wszystkie istotne informacje niezbędne do prawidłowego funkcjonowania poszczególnych referatów. Na bieżąco również pozyskiwane są rzetelne informacje potrzebne do realizacji zadań. W ramach komunikacji istnieje również wymiana informacji między referatami i pracownikami.

3) komunikacja zewnętrzna:

w ramach komunikacji zewnętrznej, której istotą jest przekazywanie informacji wszelkim podmiotom zewnętrznym, a w tym i lokalnej społeczności w zakresie realizowanych zadań oraz osiągniętych celów wykorzystuje się w Urzędzie Gminy w Bielicach:

- a) sprawozdania Wójta Gminy przekazywane na sesjach Rady Gminy,
- b) współpracę z mediami,
- c) stronę internetową gminy,

- d) Biuletyn Informacji Publicznej,
- e) media społecznościowe,
- f) zebrania wiejskie,
- g) konsultacje społeczne,
- h) tablice i gabloty informacyjne we wszystkich sołectwach oraz w Urzędzie Gminy,
- i) kurendy przekazywane przez sołtysów poszczególnych wsi do lokalnej społeczności,
- j) sesje Rady Gminy,
- k) przyjmowanie interesantów przez Wójta Gminy,
- l) przekazywanie sprawozdań między innymi do GUS i RIO,
- m) przekazywanie uchwał rady gminy do RIO i do Nadzoru Wojewody Zachodniopomorskiego,
- n) publikacja ogłoszeń dotyczących zamówień publicznych na własnej stronie Biuletynu Informacji Publicznej

Mimo panującej pandemii wirusa SARS-COV-2 i wprowadzonych obostrzeń i ograniczeń w obsłudze interesantów, czy w kontaktach bezpośrednich pomiędzy pracownikami i kierownictwem urzędu, zachowano ciągłość pracy Urzędu Gminy w Bielicach i ciągłość realizacji zadań samorządu Gminy Bielice.

E. Monitorowanie i ocena.

Kierownictwo Urzędu Gminy dążyło w 2020 r. do tego aby oceny systemu kontroli funkcjonującego w jednostce dokonywać w sposób ciągły i systematyczny, a pojawiające się problemy rozwiązywać na bieżąco. Osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli zobowiązane są do bieżącej oceny systemu kontroli zarządczej. Wprowadzane zmiany do systemu kontroli zarządczej wdrażane będą odrębnymi zarządzeniami Wójta Gminy. Pomimo panującej pandemii w 2020 r. w ramach poszczególnych referatów na bieżąco monitorowano skuteczność poszczególnych elementów systemu kontroli zarządczej, co umożliwiałorozwiązywanie poszczególnych problemów na bieżąco. Kierownicy i pracownicy Urzędu Gminy w Bielicach wypełniali Ankiety do samooceny kontroli zarządczej za 2020 rok i przekazali do Zastępcy Wójta Gminy.

Na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy również kierownicy jednostek organizacyjnych zostali zobowiązani do wprowadzenia w nadzorowanych

jednostkach organizacyjnych kontroli zarządczej oraz do złożenia oświadczeń o stanie kontroli zarządczej za każdy rok do końca lutego każdego roku.

Z informacji złożonych przez kierowników jednostek wynika że wszyscy zobowiązani wprowadzili procedury kontroli zarządczej i zasady zarządzania ryzykiem w swoich jednostkach. Oświadczenia w zakresie wystarczającego stopnia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej zostały złożone przez następujących kierowników jednostek organizacyjnych:

1. Dyrektora Szkoły Podstawowej w Bielicach,
2. Kierownika OPS w Bielicach,

Wójt Gminy Bielice
/-/ Iwona Jolanta Kochel

Bielice, dn. 14.07.2021 r.